

CESTOVNÍ ZPRÁVA

Jarní setkání Klubu vysokoškolských knihovníků

20. 4. 2016

Marta Zizienová

Místo konání: CIKS VŠE

Setkání probíhalo dle programu, debatovalo se nad provozními, organizačními tématy, spolupráci uvnitř instituce, propagaci služeb VŠ knihoven. Z hlediska UKN je zajímavé:

Revize: Na ÚK FSS MUNI mají aplikaci propojenou s knihovním systémem Aleph, která ihned po sejmutí hlásí, že exemplář má být v jiné kolekci či má chybný status (vyřazeno, ztraceno). Ztráty z volného výběru jsou minimální. Revizi knih na katedrách provádějí také po pěti letech, trvá cca rok. Mají připravený harmonogram (dle kateder a zaměstnanců), ten posílají hromadným mailem na katedry/uživatele. Někteří uživatelé knihy přinesou, za jinými dojdou knihovníci na pracoviště, nutný je individuální přístup.

Hluk: Častou příčinou hluku je telefonování. Na ÚK FSS MUNI mají odhlučněnou budku pro telefonující "mobil box", u které se někdy stojí fronta. Úspěch mají špunty do uší.

Nevhodně se chovající uživatelé: Na agresivního uživatele platili dva knihovníci/muži, kteří ho několikrát museli vyvést z knihovny. U pultů knihoven je bezpečnostní díra, někde budou instalovat bezpečnostní tlačítko a kamerový systém na vstup.

Krádeže: Při opakovaných krádežích notebooků, které pravděpodobně páchal jeden uživatel, pomohlo, že knihovna nakoupila a půjčuje lanka na notebooky, kterými si uživatel může

notebook připoutat ke stolu. Krádeže knih nejsou často považovány za cílenou věc, spíše uživatelé vynesou knihu omylem.

Nálezy: V některých knihovnách nálezy fotí a vystavují na sociálních sítích, po roce je dávají na rozebrání, všechny knihovny se snaží majitele dohledat.

Občerstvení v knihovně: V jedné knihovně je uprostřed koutek s watercoolerem, hrnky, rychlovarnou konvicí, čajem, kávou a kasičkou na dobrovolné příspěvky (služba je oblíbená, ovšem nejbližší občerstvení je až venku přes ulici). Někde je přímo studentská místnost s mikrovlnkou a kuchyňským vybavením.

Noční studovna: V jedné knihovně lze využívat dvou studoven. Klíč si přebírá konkrétní osoba (student), která odpovídá za všechny přítomné. Využívají to studijní skupiny. Ve studovně jsou zamčení, ven je pouští ostraha na zavolání (není stanovená doba, kdy musejí odejít).

Dlouhodobé výpůjčky: ÚK FSS má v katalogu u knih nakoupených z grantů a dlouhodobě vypůjčených mail na uživatele, který má dotyčnou knihu půjčenou (prý konzultováno s právním oddělením a je v souladu s právními předpisy). Jakmile skončí grant, knihovna obesílá uživatele a píše jim, aby dokumenty pořízené z grantu a dlouhodobě zapůjčené předali do knihovny. Dlouhodobé výpůjčky mohou mít dle knihovního řádu jen akademičtí pracovníci, ne provozní (sekretářky aj.).

Zahraniční studenti: V jedné knihovně je propojený STAG s knihovním systémem, takže jakmile student změní ve STAGu status (přeruší nebo ukončí studium), v knihovním systému se mu změní status a okamžitě mu jde výzva o vrácení knih. Pokud student ukončí studium a v knihovně má vše v pořádku, nemusí chodit s papírovým výstupním listem, tato informace se přenesení do STAGu. Zahraniční studenty často řeší ve spolupráci se zahraničním oddělením, upomínky je u nich nutné vymáhat co nejdříve.

Upomínky: Na ÚK FSS MUNI mají dobrou zkušenost se zasíláním upomínkových pohlednic, které posílají před první písemnou upomínkou. Pohlednice připravoval knihovník/grafik. Na pohlednici je seznam nevrácených výpůjček a dlužná částka, kontakt na knihovnu (text není fixní, mění ho dle potřeby, tisknou z počítače). Pohlednici většinou převezmou rodiče a obratem knihovnu kontaktují.

Dluhy: V některých knihovnách mají na stavený strop na dluh, když ho uživatel dosáhne, dluh dále neroste (3.000/5.000 Kč). Ve všech knihovnách je prioritou získat zpět půjčené knihy. Někde vymáhají přes právníka jen knihy dražší než 100 Kč. Na ZČU běží standardně vymáhání vč. exekucí. Ve většině případů se výpůjčky vrátí dřív, než se rozběhne soud. V jedné knihovně posílají na dopise číslo účtu, kam lze dluh uhradit, zvedlo to množství vymožených dluhů (po zaplacení pošlou potvrzení a poděkování). Některé knihovny cca po roce mažou dluhy do 100 Kč.

Spolupráce v rámci instituce: Úspěch mají semináře na téma “jak publikovat”, kdy přednáší lidé z konkrétního vydavatelství (Wiley ...). U některých univerzit musí do knihovny odevzdat vše, co mají v RIVu (od všeho je k dispozici papírová kopie). Spolupráce není o systému, ale o konkrétních lidech na obou stranách. U většiny knihoven musí být kniha zpracovaná v knihovním systému, aby byla proplacená faktura. Propojení STAGu a doporučené literatury většinou moc nefunguje (učitelé literaturu neaktualizují, doporučují i jiné dokumenty aj.).

Zpracovala: Marta Zizienová